
Vedlegg 3 A

Kontraktsbestemmelser for avrop basert på NS 8403

1 Generelle avropsbestemmelser

Som generelle avropsbestemmelser gjelder NS 8403, med de endringer og tillegg som fremkommer nedenfor.

1.1 Kontrakten

Til NS 8403 punkt 3.2.2: bestemmelsen utgår.

1.2 Forsikring

NS 8403 punkt 5.2 utgår og erstattes med følgende:

Byggeleder skal tegne ansvarsforsikring som skal dekke ansvar innenfor de beløpsgrenser som er angitt i NS 8403 punkt 8.2. Forsikringen skal dekke alt ansvar innenfor de angitte beløpsgrenser. Forsikringen skal ellers tegnes på slike vilkår som er vanlige for den type arbeid byggelederen skal utføre, og forsikringen skal opprettholdes inntil eventuelt ansvar etter NS 8403 punkt 8.2, jf NS 8403 punkt 8.4 og 13, er bortfalt.

Byggeleders forsikring skal innen 14 dager etter avtaleinngåelsen dokumenteres gjennom fremsendelse av «Forsikringsattest – ansvarsforsikring». Attesten er vedlagt konkurransegrunnlaget del II. Forsvarsbygg plikter ikke å betale før man har mottatt nevnte attest.

1.3 Ressursplan

Til NS 8403 punkt 7.2: Med mindre annet avtales skal ressursplanen oversendes innen 14 dager etter at oppdragsgiver har krevd slik plan.

1.4 Økt innsats

Til NS 8403 punkt 7.3: Byggelederen skal øke sin innsats, både når det gjelder omfang og tidsmessig utstrekning, etter pålegg fra oppdragsgiveren.

Første ledd siste setning utgår.

1.5 Honorarbudsjett

Til NS 8403 punkt 10.2.3 annet ledd første setning erstattes med følgende: Byggelederen skal uten ugrunnet opphold særskilt varsle oppdragsgiveren hvis utviklingen av prosjektet, eller andre forhold, viser at budsjettet vil bli overskredet.

1.6 Spesifikasjon av medgått tid

Til punkt 10.2.4 første ledd: Byggeleders spesifikasjon regnes ikke som gyldig varsel i henhold til NS 8403 punkt 10.2.3.

1.7 Fastpriskontrakt med angitte grenser for tidsforbruk

Til punkt 10.3.2.1: Bestemmelsen utgår. Forsvarsbygg benytter ikke denne prismodellen.

1.8 Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett

Til punkt 11.3: Bestemmelsens annet ledd utgår.

1.9 Stansing

Til NS 8403 punkt 11.5.2: Forsvarsbygg som selvassurandør stiller ikke sikkerhet. Av denne grunn utgår bestemmelsen.

1.10 Avbestilling

Til NS 8403 punkt 12: Oppdragsgiver kan avbestille hele eller deler av det gjenstående oppdraget.

Byggeleder har ikke krav på erstatning dersom avbestillingen skyldes bevilgningsmessige-, naboettslige- eller reguleringsmessige forhold.

2 ØVRIGE BESTEMMELSER

2.1 Byggeleders uavhengighet

Byggeleder kan ikke samtidig med det aktuelle oppdraget påta seg andre oppdrag i samme prosjekt, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke. Byggeleder skal heller ikke påta seg andre oppdrag for andre oppdragsgivere i direkte eller indirekte tilknytning til oppdraget, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke.

2.2 Offentligrettslige krav

2.2.1 Oppdrag underlagt sikkerhetsrestriksjoner

Dersom oppdraget innebærer at byggelederen får tilgang til eller tilvirker skjermingsverdig informasjon, eller får tilgang til et skjermingsverdig objekt eller infrastruktur, plikter byggelederen å ivareta krav gitt i, eller i medhold av, lov om nasjonal sikkerhet av 1. juni 2018 nr. 24 (sikkerhetsloven) med forskrifter.

Byggelederen er ansvarlig for å påse at sikkerhetsbestemmelser etterleves i egen virksomhet og hos underrådgiver som medvirker i anskaffelsen. Overtredelse av sikkerhetskrav vil kunne anses som vesentlig mislighold av byggelederens kontraktsforpliktelser.

Byggelederen må selv dekke utgifter til å oppfylle krav som følger av sikkerhetsloven med forskrifter, hvis ikke noe annet følger av avtalen, sikkerhetsavtalen eller forskrift (se forskrift om sikkerhetsklarering og annen klarering av 20. desember 2018 (klareringsforskriften) § 31).

Forsvarsbygg har etter sikkerhetsloven § 4-1 annet ledd et ansvar for å påse at byggelederen har tilstrekkelig risiko- og sikkerhetsforståelse. Det innebærer at Forsvarsbygg som ledd i oppfølgingen av at byggelederen oppfyller sine kontraktsforpliktelser vil kunne kontrollere at kravet til forsvarlig sikkerhetsnivå er oppfylt. Byggelederen skal legge til rette for at Forsvarsbygg kan gjennomføre slik kontroll.

2.3 Forsvarsbyggs etiske krav og retningslinjer

Byggeleder plikter å gjøre seg kjent med og overholde de etiske krav og retningslinjer som Forsvarsbygg har utarbeidet. De etiske kravene og retningslinjene kan leses på **www.forsvarsbygg.no**.

2.4 Etiske krav

2.4.1 Ansattes rettigheter

2.4.1.1 ILOs kjernekonvensjoner

Byggelederen skal etterleve følgende grunnleggende krav:

- a) Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjoner nr. 138 og 182): Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter. Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land). Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid. Dersom det foregår slikt barnarbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.
- b) Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjoner nr. 29 og 105): Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.
- c) Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111): Det skal ikke forekomme noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

- d) Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87 og 98): Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt. Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal byggelederen medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

2.4.1.2 Bestemmelser i forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter

Byggelederen er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underrådgiver og innleide har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til enten:

- a) Forskrift om allmenngjort tariffavtale, eller
- b) Landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes blant annet bestemmelser om arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Dersom arbeidstaker blir sendt på arbeid utenfor sitt hjemsted, skal arbeidsgiver dekke reisekostnader og sørge for kost og losji i henhold til bestemmelsene i bokstav a og b i listen ovenfor. Med hjemstedet menes det sted arbeidstaker har nærmest personlig tilknytning til. Ved vurdering av tilknytning skal det legges vesentlig vekt på fast bosted og hvor arbeidstaker har sine familiære bånd. Dersom det er tvilstilfeller angående arbeidstakers reelle hjemsted, har oppdragsgiveren ensidig rett til å avgjøre dette.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underrådgiver og innleide skal utbetales til konto i bank.

Byggelederen plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underrådgivere og innleide. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

2.4.2 Oppfølging

Byggelederen skal påse at ansattes rettigheter i punkt 2.4.1 etterleves i egen virksomhet og hos den eller de underrådgivere som medvirker til oppfyllelse av kontrakten. På oppfordring fra oppdragsgiveren skal dette dokumenteres ved:

- Egenrapportering, og/eller
- Oppfølgingssamtaler, og/eller
- En uavhengig parts kontroll av arbeidsforholdene, og/eller
- Tredjepartssertifisering som SA8000 eller tilsvarende.

Byggelederen har bevisbyrden for at de varer og materialer som leveres ikke innebærer et brudd på punkt 2.4.1 ovenfor.

2.4.3 Brudd

Brudd på punkt 2.4.1 eller 2.4.2 innebærer mislighold av kontrakten. Ved slikt mislighold plikter byggelederen å rette de påpekte manglene, uavhengig av kostnadene ved slik retting, innen en tidsfrist som oppdragsgiveren bestemmer, så lenge fristen ikke er urimelig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten oppdragsgiveren bestemmer. Oppdragsgiveren har rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen, tilsvarende ca. to ganger besparelsen for byggelederen, til det er dokumentert at forholdet er rettet.

Ved manglende utbedring vil det etter oppdragsgiverens skjønn kunne påløpe en bot på inntil 10 % av kontraktssummen per mislighold. Likeartede brudd anses som ett mislighold. Vesentlig mislighold av plikter som følger av punkt 2.4.1 eller 2.4.2 kan påberopes som grunnlag for heving, selv om byggelederen retter forholdet. Dersom misligholdet har skjedd hos underrådgiver, herunder bemanningsselskaper, kan oppdragsgiveren på samme måte kreve at byggelederen skifter ut underrådgiveren. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiveren. Byggelederen blir videre

ansvarlig for det tap som oppdragsgiveren lider som følge av mangelen. Eventuell erstatning kommer i tillegg til ovennevnte bot.

Alle avtaler byggelederen inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser som for punkt 2.4.1, 2.4.2 og 2.4.3.

2.4.4 Korrupsjonsforebygging

Byggelederen plikter å arbeide for å forhindre korrupsjon i sin virksomhet. Byggelederen må kunne vise til at de har iverksatt tiltak eller har systemer som skal forebygge korrupsjon og påvirkningshandel. Dette kan være etablering av internkontroll, utarbeidelse av etiske retningslinjer, opprettelse av varslingskanal og lignende, og som minimum går ut på å forebygge korrupsjon og påvirkningshandel.

2.5 Skatte- og avgiftforpliktelser

2.5.1 Oppdragsgiverens rett til å innhente opplysninger fra skattemyndighetene

Før kontraktsinngåelse skal byggelederen gi oppdragsgiveren en fullmakt for utvidet skatteattest, se vedlegg til Del I - Innbydelse. Tilsvarende gjelder for underrådgiver som benyttes for å oppfylle et kvalifikasjonskrav.

Fullmakten gir oppdragsgiveren rett til, et ubegrenset antall ganger, å innhente taushetsbelagte opplysninger fra skattemyndighetene som er angitt i fullmakten. De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten, gjelder i 4 år fra signering av fullmakten. Fullmakten er generell for Forsvarsbygg, og opprettholdelse av fullmakten er vesentlig for kontraktsforholdet.

Fullmakt for utvidet skatteattest skal undertegnes av alle underrådgivere så tidlig som mulig, dog minimum 10 dager før oppstart av underrådgiverens arbeid med mindre annet skriftlig avtales med oppdragsgiveren.

2.5.2 Plikt til å etterleve skatte- og avgiftslovgivningen

Byggelederen skal til enhver tid etterleve Norges skatte- og avgiftslovgivning, herunder levere skattemeldinger og a-meldinger samt betale skatt og avgift i henhold til skatteforvaltningslovens frister. Det samme gjelder underrådgivere.

Oppdragsgiveren kan under kontraktsperioden kreve at Byggelederen betaler utestående skatt eller avgift uten ugrunnet opphold. Dersom restansene gjelder en underrådgiver kan Oppdragsgiveren kreve at Byggelederen sørger for at underrådgiveren betaler det utestående uten ugrunnet opphold.

Brudd på overnevnte plikter gir oppdragsgiveren rett til å kreve at forholdet rettes opp, eller om nødvendig bytte ut underrådgiver, innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiveren.

Vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan påberopes av oppdragsgiveren som grunnlag for heving.

Alle avtaler byggeleder inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

2.6 Reklame, kontakt med media

2.6.1 Offentliggjøring av informasjon. Mediahåndtering

Byggeleder forplikter seg til ikke å offentliggjøre noen form for prosjekterelatert informasjon uten på forhånd å ha innhentet skriftlig godkjenning fra Forsvarsbygg.

All kontakt med media skal håndteres av Forsvarsbygg. Skulle det komme henvendelser fra media om kontraktsmessige forhold eller forhold i tilknytning til kontrakten, plikter byggeleder å henvise til Forsvarsbygg.

2.6.2 Utarbeidelse av informasjon

Byggeleder er forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs grafiske profil ved utarbeidelse av rapporter og annen skriftlig informasjon. All skriftlig dokumentasjon skal være utgitt i Forsvarsbyggs navn.

Dersom oppdraget omfatter utarbeidelse av konkurransegrunnlag er byggeleder forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs maler for dette.

I forbindelse med møter med eksterne utenfor Forsvarsbygg skal byggeleder opptre som representant for Forsvarsbygg og ikke profilere eget firma.

3 TVISTELØSNING

Tvister som ikke avgjøres i minnelighet, skal behandles ved de ordinære domstolene. For utenlandske kontraktsparter avtales Oslo som vernetting. Tvister behandles etter norske materielle- og prosessuelle rettsregler.

Vedlegg 3 B

Mal for avropskontrakt

Avrop på rammeavtale Byggelederoppdrag etter NS 8403

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

Kontraktsnummer for rammeavtalen:

Saksnummer for anskaffelsen:

Kontraktsnummer for avropet:

Saksnummer for avropet:

1 PARTENE OG DERES REPRESENTANTER

Oppdragsgiver		
Navn:		Organisasjonsnr:
Staten v/Forsvarsdepartementet v/Forsvarsbygg		975 950 662
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post

Byggeleder		
Navn:		Organisasjonsnr:
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post

Partene er enige om at elektronisk kommunikasjon aksepteres.

2 REGULERING AV KONTRAKTSFORHOLDET

Oppdraget reguleres av NS 8403 med de endringer og tillegg som følger av vedlegg 3.

3 OM OPPDRAGET

3.1 Bestilt ved avtaleinngåelsen

Ved avtaleinngåelsen er følgende ytelser bestilt av oppdragsgiveren:

Fyll inn beskrivelse av oppdraget (kan ev. gjøres med henvisning til vedlegg)

Endringer av oppdragets omfang skal formaliseres i egen avtale.

3.2 Opsjoner

Ved avtaleinngåelsen er følgende ytelser bestilt av oppdragsgiveren:

Beskrivelse av opsjonen	Frist for bestilling

4 UTFØRENDE PERSONELL OG UNDERRÅDGIVERE

Byggeleder skal under gjennomføring av bistanden benytte seg av følgende personer fra eget firma:

Navn på person	Funksjon	Telefon	E-post

Byggeleder skal benytte følgende underrådgivere (navn og person):

Navn på person	Fra firma	Funksjon	Telefon	E-post

Den eller de personer som utfører oppdraget skal ha nødvendige kvalifikasjoner og erfaring og for øvrig tilfredsstillende kravene satt i kontraktene.

Dersom det er tilbudt navngitte ressurser plikter byggeleder å benytte disse. Byggeleder kan ikke uten Forsvarsbyggs skriftlig samtykke skifte ut personer som i henhold til kontrakten eller senere avtale skal utføre oppdraget.

5 KONTRAKTSSUM/HONORAR

- ☐ Oppdraget har følgende timepriser:
- kr..... ekskl. mva for.....
- kr..... ekskl. mva for.....
- kr..... ekskl. mva for.....
- ☐ Oppdraget har en kostnadsramme på kr.....ekskl. mva., med følgende timepriser:

kr..... ekskl. mva for.....
kr..... ekskl. mva for.....
kr..... ekskl. mva for.....

Byggeleder skal i samarbeid med oppdragsgiver utarbeide honorarbudsjetten for oppdraget, jf NS 8403 punkt 10.2.3. Forsvarsbyggs mal for honorarbudsjetten skal benyttes.

Tilleggs- og endringsarbeid honoreres også etter ovennevnte timepriser.

6 BETALING

- ☐ Alternativ 1: Honoraret forfaller til betaling når oppdraget er utført og godkjent av oppdragsgiver.
- ☐ Alternativ 2: Det skal faktureres en gang pr måned. Avslutningsdag for fakturering skal være siste dag i måneden.

Til NS 8403 punkt 11.4: Byggeleder skal sende slutfaktura innen rimelig tid, og senest innen en måned etter at oppdraget er avsluttet. Krav som ikke er medtatt i slutfakturaen kan ikke fremsettes senere med mindre det er tatt uttrykkelig og spesifisert forbehold fordi grunnlaget for beregning av kravet ikke har foreligget i tide.

Betalingsfrist skal være 28 dager fra mottak av korrekt merket faktura. Fakturagebyr skal ikke beregnes.

Alle fakturaer skal inneholde:

- Ressursnummer til attestant/mottaker <fyll inn ressursnr.> oppgis under «Buyer reference», eventuelt innkjøpsordrenummer <fyll inn innkjøpsordrenr.> oppgis «Order reference».
- «Prosjektnummer, kontraktsnr.». – oppgis i beskrivelsesfelt.
- Faktura for endringsarbeider skal i beskrivelsesfeltet i tillegg henvise til endringsavtalenummer (E001, E002 osv.).

Nærmere bestemmelser om fakturering fremgår av rammeavtalens vedlegg 3 A punkt 11. Fakturering.

7 FREMDRIFT

Følgende frister er avtalt:

Arbeidet skal påbegynnes:
Arbeidet forutsettes avsluttet:

8 SIKKERHET

Velg et element.

Det stilles krav om at byggelederen må være et norsk foretak eller foretak fra stat som Norge har et sikkerhetspolitisk samarbeid med.

8.1 Byggelederens behov for tilganger til skjermingsverdige verdier

Oppdragsgiveren har tatt stilling til hva byggelederen kan få tilgang til av skjermingsverdige informasjon, informasjonssystemer, objekter eller infrastruktur (skjermingsverdige verdier).

Velg et element.

Krav til beskyttelse av skjermingsverdig informasjon er gitt i vedlegg 1.

Velg et element.

8.2 Tilgang til skjermingsverdig informasjon i byggelederens egne lokaler

Byggelederen Velg et element.

Byggelederen Velg et element.

Informasjonssystem hos byggeleder som skal behandle skjermingsverdig informasjon skal godkjennes før det tas i bruk.

Informasjonssystem hos byggelederen Velg et element. være tilknyttet skjermingsverdig objekt eller infrastruktur.

8.3 Tilgang til skjermingsverdige verdier hos oppdragsgiveren

Byggelederen vil ha behov for tilgang til skjermingsverdig informasjon (i papirform eller elektronisk) hos oppdragsgiveren Velg et element. av representant for oppdragsgiveren. Informasjonen vil være Velg et element..

Byggelederen vil ha behov for fysisk tilgang til skjermingsverdig objekt eller infrastruktur Velg et element. av representant for oppdragsgiveren. Objektet eller infrastrukturen vil være klassifisert Velg et element..

8.4 Avtale om håndtering og beskyttelse av ugradert skjermingsverdig informasjon og skjermingsverdig ugradert informasjonssystem

Før byggelederen får tilgang til ugradert skjermingsverdig informasjon eller skjermingsverdig ugradert informasjonssystem, må byggelederen inngå en avtale med oppdragsgiveren. I avtalen fastsettes det hvordan byggelederen skal forholde seg til de kravene som gjelder for anskaffelsen.

For denne kontrakten gis det Velg et element.

8.5 Krav til sikkerhetsavtale mellom oppdragsgiveren og byggeleder, og eventuell leverandørklarering

Før byggelederen gis tilgang til skjermingsverdige verdier er det Velg et element.

8.6 Krav til autorisasjon, og eventuell sikkerhetsklarering av personell

Før byggelederens personell gis tilgang til skjermingsverdige verdier er det krav til Velg et element. Nærmere informasjon om autorisasjon og eventuell sikkerhetsklarering knyttet til gjennomføring av kontrakten vil bli gitt ved henvendelse til oppdragsgiveren.

9 SIGNATURER

Avtalen skal signeres elektronisk. Signatur vil fremkomme av egen signaturfil opprettet i Mercellportalen.

Avtaler over kr 100.000 ekskl. mva. skal signeres av både fagteknisk og merkantilt ansvarlig hos Forsvarsbygg, og er først gyldig inngått når begge signaturer foreligger. Forsvarsbygg ved direktør Forsvarsbygg eller direktør anskaffelser kan ensidig godkjenne avtalen ved manglende signatur.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold varsle Forsvarsbygg etter at han blir eller burde ha blitt oppmerksom på at ikke begge ansvarlige hos Forsvarsbygg har signert. Varselet sendes til anskaffelser@forsvarsbygg.no.